

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky **J. C.**, bytom v Ž., G. ul. č. X, zastúpenej JUDr. D. C., bytom v Z., G. ul. č. X, proti odporkyni **S. P. B.**, U. č. X, o sirotsky dôchodok, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 29. marca 2007, č. k. 12Sd/400/2006-38, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 29. marca 2007, č. k. 12Sd/400/2006-38, **potvrďuje**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 29. marca 2007, č. k. 12Sd/400/2006-38, zrušil rozhodnutie odporkyne z 25. mája 2005 Č. X, ktorým navrhovateľke odňala sirotsky dôchodok s účinnosťou od 24. septembra 2005 z dôvodu, že navrhovateľka prestala spĺňať podmienky pre jeho výplatu a vrátil jej vec na ďalšie konanie. Po preskúmaní rozhodnutia a doplnení dokazovania krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne vychádza z nedostatočného zistenia skutkového stavu, a preto nemožno preskúmať, či jeho závery sú vecne správne.

Proti rozsudku krajského súdu podala včas odvolanie odporkyňa. Tvrdila, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym právnym záverom, lebo navrhovateľka nie je nezaopatreným dieťaťom podľa § 9 ods. 1 písm. b) bod 1 zákona č. 461/2003 Z. z., o sociálnom poistení v znení neskorších zákonov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), lebo sa štúdiom na Právnickej fakulte Masarykovej univerzity v Brne nepripravuje na budúce povolanie, ale iba navštevuje kurz v rámci celoživotného vzdelávania. Žiadala preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne ako vecne správne potvrdí.

Navrhovateľka sa k odvolaniu odporkyne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 250s ods.2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne nie je možné vyhovieť.

Podmienky nároku na sirotsky dôchodok upravuje zákon o sociálnom poistení.

Podľa § 76 ods. 1 citovaného zákona nárok na sirotsky dôchodok má nezaopatrené dieťa, ktorému zomrel rodič alebo osvojiteľ dieťaťa, ak rodič alebo osvojiteľ ku dňu smrti bol poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku alebo ku dňu smrti získal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok, alebo splnil podmienky nároku na starobný dôchodok, alebo zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

Podľa § 9 ods. 1 písm. b) bod 1. a ods. 3 písm. a) zákona o sociálnom poistení nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona je dieťa po skončení povinnej školskej dochádzky, najdlhšie do dovŕšenia 26 rokov veku, ak sa sústavne pripravuje na povolanie.

Nezaopatrené dieťa nie je dieťa, ktoré sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom, ak už získalo vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a bol mu priznaný akademický titul podľa osobitného predpisu.

Podľa § 10 ods. 1 zákona o sociálnom poistení sústavná príprava na povolanie podľa tohto zákona je štúdium na strednej škole po skončení povinnej školskej dochádzky alebo štúdium na vysokej škole do získania vysokoškolského vzdelania druhého stupňa.

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľka bola poberateľkou sirotského dôchodku ktorý jej odporkyňa napadnutým rozhodnutím odňala z dôvodu, že v zmysle vyššie uvedených ustanovení zákona o sociálnom poistení nepreukázala, že naďalej spĺňa podmienky nároku na sirotsky dôchodok.

Z dávkových spisov vyplýva, že navrhovateľka študovala v Českej republike na základe Zmluvy o vzdelávaní v rámci programu celoživotného vzdelávania, uzatvorenej 13. septembra 2005 medzi navrhovateľkou a Právnickou fakultou Masarykovej univerzity v Brne. Právny názor odporkyne, podľa ktorého jej štúdium nie je možné považovať za sústavnú prípravu na povolanie, pretože ide iba o kurz v rámci celoživotného vzdelávania a nemá postavenie študenta vysokej školy vychádza aj z obsahu stanoviska Ministerstva školstva Slovenskej republiky zo 14. decembra 2005.

Pre posúdenie zákonnosti rozhodnutia odporkyne však vykonané dokazovanie nebolo postačujúce, lebo odporkyňa sa dostatočne nezaoberala otázkou, či sa navrhovateľka svojím štúdiom na vysokej škole nepripravuje na budúce povolanie a či v dôsledku tejto skutočnosti preto prestala byť nezaopatreným dieťaťom.

Z potvrdení, predložených navrhovateľkou možno vyvodiť záver, že navrhovateľka sa sústavne pripravuje na budúce povolanie a zrejme spĺňa podmienky uvedené v § 9 ods. 1 písm. b) bod 1. zákona o sociálnom poistení, a preto bude potrebné vykonaním ďalších dôkazov preveriť tvrdenia navrhovateľky, že jej štúdium na Právnickej fakulte Masarykovej univerzity v Brne je štúdium dennou formou, že navštevuje prednášky a cvičenia ako ostatní študenti, ktorí študujú na

uvedenej fakulte dennou formou a výsledkom jej štúdia bude získanie vysokoškolského vzdelania aj vysokoškolského titulu. Rozhodujúcou skutočnosťou sa z tohto hľadiska nemohol stať študijný program, do ktorého bolo vysokoškolské štúdium zaradené, ak zákon predpokladá pre vznik nároku dieťaťa na sirotsky dôchodok štúdium na vysokej škole (nie vysokoškolské štúdium), ktoré je súčasne prípravou na budúce povolanie. Nebolo totiž preukázané, že výsledky uvedeného štúdia nemôžu byť základom pre pokračovanie, prípadne započítanie jeho výsledkov pre vysokoškolské štúdium rovnakého štúdia na vysokej škole, ktoré absolvujú študenti dennou formou v rámci akéhokoľvek iného študijného programu.

Práve naopak, výsledky vykonaného dokazovania, najmä potvrdenie Právnickej fakulty Masarykovej fakulty v Brne o štúdiu navrhovateľky z 11. júla 2007, ale tiež vyjadrenie prof. JUDr. N. R., CSc., dekanke Právnickej fakulty Masarykovej fakulty v Brne z toho istého dňa číslo 2305/2007 svedčia o tom, že štúdium navrhovateľky v prvých dvoch rokoch štúdia bolo uznaných ako vysokoškolské štúdium a navrhovateľka bola prijatá do denného štúdia od 5. semestra.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu preto odporkyňa predčasne dospela k záveru, že navrhovateľka nespĺňa ďalej podmienku nezaopatreného dieťaťa pre potreby nároku na sirotsky dôchodok.

Zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania, že podľa čl. I, bod 1.3. Zmluvy o vzdelávaní v rámci programu celoživotného vzdelávania, uzatvorenu medzi navrhovateľkou a Právnickou fakultou Masarykovej univerzity v Brne 13. septembra 2005, vzdelávanie v programe celoživotného vzdelávania nie je vysokoškolským štúdiom podľa §§ 48 až 59 zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a účastník takéhoto vzdelávania nemá podľa § 60 tohto zákona postavenie študenta vysokej školy.

Podľa zákona o sociálnom poistení však nárok na sirotsky dôchodok má nezaopatrené dieťa, za ktoré sa považuje aj dieťa do 26 rokov veku, ktoré sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom na vysokej škole do získania vysokoškolského vzdelania druhého stupňa.

Z vyššie uvedenej zmluvy ako aj z potvrdenia Právnickej fakulty Masarykovej univerzity v Brne z 21. septembra 2005 vyplývala iba tá skutočnosť, že navrhovateľka ako účastníčka programu celoživotného vzdelávania nemá postavenie študenta vysokej školy podľa vysokoškolského zákona Českej republiky. Bez náležitého preskúmania okolností uvádzaných navrhovateľkou, však nemožno uzavrieť, že štúdium navrhovateľky na uvedenej fakulte, ktorá je vysokou školou, umožňujúcou svojim absolventom zaradením do programu celoživotného vzdelávania získať vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, nie je štúdiom na vysokej škole, ktoré nie je sústavnou prípravou na povolanie ale len kurzom.

Bude preto povinnosťou odporkyne v ďalšom konaní podrobne preskúmať podmienky za ktorých sa navrhovateľka zúčastňuje programu celoživotného vzdelávania, doplniť dokazovanie v naznačenom smere a opätovne vo veci rozhodnúť.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu odporkyne nevyhovel a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O. s. p. a ich náhradu účastníkom nepriznal, nakoľko navrhovateľke žiadne trovy nevznikli a odporkyňa v konaní nebola úspešná.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 21. augusta 2008

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová